

Analyse van een aantal eenheden van de Biologische waarderingskaart

Nummer:	INBO.A.2013.128
Datum advisering:	10 december 2013
Auteurs:	Steven De Saeger, Carine Wils
Contact:	Lon Lommaert (lon.lommaert@inbo.be)
Kenmerk aanvraag:	e-mail op datum van 4 december 2013
Geadresseerden:	Agentschap voor Natuur en Bos T.a.v. Jos Rutten Centrale dienst Koning Albert II-laan 20 bus 8 1000 Brussel jos.rutten@lne.vlaanderen.be
Cc:	Agentschap voor Natuur en Bos Carl De Schepper (carl.deschepper@lne.vlaanderen.be) Ward Verhaeghe (ward.verhaeghe@lne.vlaanderen.be)

AANLEIDING

Voor het realiseren van de Europese instandhoudingsdoelen is het van belang om met de meest actuele gegevens inzicht te verkrijgen in de oppervlakgegevens van de niet habitatwaardige, maar waardevolle natuur in Vlaanderen.

VRAAGSTELLING

- Kan de oppervlakte berekend worden van een aantal BWK-eenheden die (gedeeltelijk) vertaald kunnen worden als regionaal belangrijk biotoop (rbb).
- Kan per BWK-eenheid de oppervlakte binnen en buiten Speciale Beschermingszones berekend worden?
- Kan in de berekening binnen SBZ een opdeling gemaakt worden in SBZ-H (inclusief overlap met SBZ-V) en enkel SBZ-V.

TOELICHTING

1. Methodiek

1.1 Lijst BWK-eenheden

In overleg met de aanvrager is een lijst opgemaakt van BWK-eenheden waarvoor de oppervlakteberekening dient te gebeuren (tabel 1). De vermelde BWK-eenheden zijn inclusief hun varianten en ontwikkelingsgraden (zie Vriens *et al.* 2011).

Tabel 1

BWK-eenheid	Omschrijving
<i>ae</i>	<i>eutroof water</i>
<i>ah</i>	<i>brak of zilt water</i>
<i>ao, aom</i>	<i>oligotroof tot mesotroof water</i>
<i>cv</i>	<i>droge heide met bosbes</i>
<i>hc</i>	<i>dotterbloemhooiland</i>
<i>hf</i>	<i>moerasspirearuigte</i>
<i>hj</i>	<i>Vochtig grasland gedomineerd door russen</i>
<i>hm</i>	<i>vochtig schraalgrasland</i>
<i>hp*</i>	<i>soortenrijk permanent cultuurgrasland</i>
<i>hpr*</i>	<i>soortenrijk permanent cultuurgrasland met veel sloten en/of microreliëf</i>
<i>hu</i>	<i>mesofiel hooiland</i>
<i>mc</i>	<i>grote zeggenvegetatie</i>
<i>mr</i>	<i>rietland en andere phragmition-vegetaties</i>
<i>ms</i>	<i>zuur laagveen</i>
<i>mz</i>	<i>brak tot zilt moeras met heen</i>
<i>ppmb, ppmh, ppms</i>	<i>naaldhoutbestand (grove den) met ondergroei</i>
<i>sf</i>	<i>vochtig wilgenstruweel op voedselrijke bodem</i>
<i>sg</i>	<i>brem- en gaspeldoornstruweel</i>
<i>sk</i>	<i>struweel op kalkrijke bodem</i>
<i>sm</i>	<i>gagelstruweel</i>
<i>so</i>	<i>vochtig wilgenstruweel op venige of zure grond</i>
<i>sp</i>	<i>doornstruweel</i>

1.1 Oppervlakteberekening

De meest recente versie van de BWK (De Saeger *et al.* in prep) diende als vertrekbasis. De oppervlakteberekening volgde de werkwijze zoals beschreven in Vriens *et al.* 2011, met als enige vereenvoudiging een berekening van een gemiddelde oppervlakte i.p.v. een zekere en maximale oppervlakte. Om toch een idee te hebben van de range waarbinnen deze gemiddelde oppervlakte zich situeert, worden ook de zekere en maximum oppervlakte meegegeven zoals vermeld in Vriens *et al.* 2011.

De oppervlakte van de gevraagde BWK-eenheden wordt binnen de gevraagde categorieën verder opgedeeld in:

- habitat¹: indicatie van het aandeel habitatwaardige vegetatie binnen de betreffende karteringseenheid;
- geen habitat: indicatie van het aandeel niet habitatwaardige vegetatie binnen de betreffende karteringseenheid. Sommige karteringseenheden worden deels of volledig tot de regionaal belangrijke biotopen gerekend. Dit wordt verder verduidelijkt in de tekst onder de cijfers.

CONCLUSIE

Tabel 2 geeft per BWK-eenheid een indicatie van de oppervlakte binnen de onderscheiden categorieën. Het cijfermateriaal is indicatief en kan onderhevig zijn aan foutenmarges van 10% of meer. Om die reden is het cijfermateriaal afgerond in grootteordes van die 10%. Reden hiertoe is vooral dat karteringseenheden vaak in complex voorkomen, zonder dat hun aandeel gekend is. Om een idee te hebben van de nauwkeurigheid van de berekende oppervlakte, wordt per BWK-eenheid de zekere en de maximaal mogelijke oppervlakte in Vlaanderen meegegeven, gebaseerd op BWK versie 2.2 (De Saeger et al. 2010, Vriens et al. 2011).

Verder willen we erop duiden dat deze lijst niet limitatief is wat betreft waardevolle natuur. Naast de eenheden opgenomen in tabel 2 zijn er nog andere waardevolle biotopen zoals *ku**, *lhb*, *sz*, *hpr*, ... die vaak een goede uitgangssituatie zijn om naar een Natura 2000 habitatype of naar een regionaal belangrijk biotoop om te vormen.

Tabel 2: Indicatieve oppervlakte binnen de gevraagde categorieën

BWK-karteringseenheid	Opp. (ha) binnen SBZ-H	Opp. (ha) binnen SBZ-V (zonder SBZ-H)	Opp. (ha) buiten SBZ	Totale berekende opp. (ha)	De zekere en de maximaal mogelijke oppervlakte (ha) zoals in Vriens et al. 2011
ae, aev					5.700 à 9.000
geen habitat	1100	400	2900	4400	
habitat	400	100	300	800	
aer, aer*					
geen habitat	130	115	900	1200	
Voor de analyse zijn ae en aer (recent ver-/gegraven plassen) apart gehouden. De beste potenties voor habitattherstel zit in de eenheid ae. De karteringseenheid aer° betreft sterk artificiële plassen en is niet meegenomen in de berekening.					
De oppervlakte 'habitat' bevat nog een belangrijk aandeel (ong. 50%) kennislacunes. De actueel habitatwaardige oppervlakte kan dus een stuk lager liggen.					
Veedrinkpoelen (<i>kn</i>) zijn kleiner in oppervlakte, maar ecologisch en vegetatiekundig gelijkaardig aan de hier beschouwde karteringseenheid. De grens tussen <i>kn</i> en <i>ae</i> is niet scherp. Ze zijn in de BWK-habitatkaart meestal als 'geen habitat' aangeduid (ong. 350 ha).					
ah					250 à 340
geen habitat	160	30	90	280	
Deze karteringseenheid behoort tot een regionaal belangrijk biotoop (rbbah).					
ao, aom					950 à 1.400
geen habitat	390	20	120	530	
habitat	650	20	50	720	
cv					15 à 40
habitat	9	0	18	27	
ha					1.900 à 3.500
geen habitat	430	50	1200	1680	
habitat	500	10	150	657	
hc					1.500 à 2.900
geen habitat	720	140	1140	2000	
Deze karteringseenheid behoort tot een regionaal belangrijk biotoop (rbbhc).					

¹ Met de term 'habitat' wordt steeds een Natura 2000 habitatype bedoeld.

BWK-KE	Opp. (ha) binnen SBZ-H	Opp. (ha) binnen SBZ-V (zonder SBZ-H)	Opp. (ha) buiten SBZ	Totale berekende opp. (ha)	De zekere en de maximaal mogelijke oppervlakte (ha) zoals in Vriens et al. 2011
hf	1000	170	1400	2570	2.000 à 4.000
Deze karteringseenheid valt deels onder een habitattypen (6430) en deels onder een regionaal belangrijk biotoop (rbbhf). Omdat er grote onzekerheid is over de onderlinge verhouding, zijn de oppervlakten niet verder uitgesplitst.					
hj					800 à 1.800
geen habitat	400	90	690	1250	
habitat	20	1	10	31	
hm					35 à 60
habitat	80	1	20	101	
De oppervlakte ligt hoger dan in Vriens et al. (2011) door recente aanvullingen in kader van de S-IHD.					
hp+					43.000 à 56.000
geen habitat	4200	1300	31000	36500	
hpr+					
geen habitat	1600	2000	3600	7200	
habitat	50	60	5	115	
Het aandeel 'geen habitat' binnen deze karteringseenheden behoort voor een onbekend deel tot een regionaal belangrijk biotoop (rbb zilverschoongrasland, rbb kamgrasland, rbb grote vossenstaartgrasland).					
hu					2.900 à 4.300
habitat	460	70	700	1230	
hu-					
geen habitat	300	50	1750	2100	
De analyse is afzonderlijk gebeurd voor hu-. Binnen deze KE zit actueel nog een onbekend, wellicht klein deel habitatwaardige vegetaties. De meerderheid kan best wat potenties betreft samen met hp* behandeld worden.					
mc					300 à 750
geen habitat	180	10	250	440	
habitat	30	0	30	60	
Deze karteringseenheid behoort tot een regionaal belangrijk biotoop (rbbmc).					
mr					2.100 à 4.300
habitat	450	20	90	560	
geen habitat	850	240	1300	2390	
Deze karteringseenheid behoort tot een regionaal belangrijk biotoop (rbbmr).					
ms					100 à 230
habitat	120	10	20	150	
geen habitat	30	2	15	47	
Deze karteringseenheid behoort tot een regionaal belangrijk biotoop (rbbms).					
mz					20 à 50
habitat	20	0	1	21	
geen habitat	0	0	4	4	
Deze karteringseenheid behoort tot een regionaal belangrijk biotoop (rbbmr).					
ppm					31.000 à 40.000
geen habitat	8700	3000	24000	35700	
Het aandeel 'geen habitat' binnen deze karteringseenheid behoort voor een onbekend deel tot een regionaal belangrijk biotoop (rbb oude structuurrijke grove dennenbestanden)					
sf					1.700 à 3.000
habitat	400	40	100	540	
geen habitat	600	100	1000	1700	
Deze karteringseenheid behoort tot een regionaal belangrijk biotoop (rbbfsf).					
sg					140 à 380
habitat	12	0	12	23	
geen habitat	15	7	110	132	
Deze karteringseenheid behoort tot een regionaal belangrijk biotoop (rbbbsg).					

BWK-KE	Opp. (ha) binnen SBZ-H	Opp. (ha) binnen SBZ-V (zonder SBZ-H)	Opp. (ha) buiten SBZ	Totale berekende opp. (ha)	De zekere en de maximaal mogelijke oppervlakte (ha) zoals in Vriens et al. 2011
sk					0,5 à 1
habitat	3	0	0	3	
De oppervlakte ligt hoger dan in Vriens et al. (2011) door recente aanvullingen in kader van de S-IHD.					
sm					150 à 320
habitat	120	4	5	129	
geen habitat	60	3	8	71	
Deze karteringseenheid behoort tot een regionaal belangrijk biotoop (rbbsm).					
so					180 à 340
habitat	45	0	10	55	
geen habitat	150	5	45	200	
Deze karteringseenheid behoort tot een regionaal belangrijk biotoop (rbbs).					
sp					209 à 570
habitat	10	0	15	25	
geen habitat	40	10	140	190	
Deze karteringseenheid behoort tot een regionaal belangrijk biotoop (rbbsp).					

REFERENTIES

De Saeger et al. (*in prep*). Biologische Waarderingskaart versie 2014. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

De Saeger S., Ameeuw G., Berten B., Bosch H., Brichau I., De Knijf G., Demolder H., Erens G., Guelinckx R., Oosterlynck P., Rombouts K., Scheldeman K., T'jollyn F., Van Hove M., Van Ormelingen J., Vriens L., Zwaenepoel A., Van Dam G., Verheirstraeten M., Wils C. & Paelinckx D. (2010). Biologische Waarderingskaart versie 2.2. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, INBO.R.2010.36, Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

Vriens L., Bosch H., De Knijf G., De Saeger S., Guelinckx R., Oosterlynck P., Van Hove M. & Paelinckx D. (2011). De Biologische Waarderingskaart. Biotopen en hun verspreiding in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Mededelingen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, INBO.M.2011.1, Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.